

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Hubert Wrzeszcz

SSN Dariusz Zawistowski (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Agencji Nieruchomości Rolnych w W.

przeciwko P. C., V. G.-C., G. L. i I. L.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 15 grudnia 2010 r.,

zażalenia pozwanych na orzeczenie o kosztach

zawarte w pkt. II i III postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 30 czerwca 2010 r., sygn.

akt I ACa (...),

- 1. odrzuca zażalenie w części zaskarżającej postanowienie o zasądzeniu kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji.**
- 2. oddala zażalenie w pozostałej części.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 30 czerwca 2010 r. Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 4 grudnia 2007 r. i umorzył postępowanie w sprawie, zasądził od powódki na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 7.565,50 złotych tytułem części kosztów procesu i zniósł wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego, w sprawie o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pozwani, zarzucili naruszenie art. 102 i 98 k.p.c. i wniesli o uchylenie zaskarżonego postanowienia w części dotyczącej kosztów procesu, ewentualnie jego zmiany i zasądzenie na ich rzecz kwoty 27.731 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie do Sądu Najwyższego na podstawie art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c. przysługuje na orzeczenia o kosztach procesu wydane po raz pierwszy przez sąd drugiej instancji, niezależnie od tego czy w danej sprawie przysługuje skarga kasacyjna, czy też jest ona niedopuszczalna. Zażalenie to może być wniesione na postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji. Sądem pierwszej instancji w zakresie orzekania o kosztach procesu jest ten sąd, do którego kognicji należy orzekanie o zwrocie kosztów w danym zakresie po raz pierwszy. Zaskarżeniu zażaleniem podlega więc postanowienie sądu drugiej instancji co do kosztów procesu w takim zakresie, w jakim mogło być ono wydane tylko przez ten sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie apelacyjne. Z tych względów, zgodnie z art. 394¹ § 1 pkt 2 k.p.c., niedopuszczalne jest zażalenie do Sądu Najwyższego na zawarte w wyroku sądu drugiej instancji postanowienie co do kosztów procesu przed sądem pierwszej instancji (por. postanowienie SN z dnia 23 czerwca 2010, II CZ 45/10, BSN 2010, nr 9, s. 12).

Żalący wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa radcowskiego za postępowanie przed Sądem pierwszej instancji w kwocie 7.200 złotych i w tym zakresie zażalenie było niedopuszczalne.

Odnosząc się do pozostałej części zażalenia stwierdzić należy, iż reguła zawarta w art. 102 k.p.c. podlega dyskrejonalnej ocenie sędziowskiej. W judykaturze wskazuje się, że kwestia trafności zastosowania art. 102 k.p.c., co do zasady, może być objęta kontrolą Sądu wyższej instancji, niemniej jednak ewentualna zmiana zaskarżonego orzeczenia o kosztach może być w tym przypadku uzasadniona jedynie wyjątkowo (por. postanowienia SN z dnia 22 lipca 2010 r., I CZ 49/10, niepubl. oraz z dnia 13 października 2010 r., I CZ 100/10, niepubl.). Żalący kwestionuje zasądzenie przez Sąd Apelacyjny jedynie połowy opłaty od apelacji i zarzuca niewłaściwe zastosowanie art. 102 k.p.c. poprzez nienależyte uzasadnienie istnienia szczególnych okoliczności uzasadniających nieobciążenie powódki kosztami postępowania apelacyjnego. Stanowisko to nie jest jednak uzasadnione. Sąd Apelacyjny wskazał, że przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. miał na uwadze zmianę stanu prawnego spowodowaną

wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. Trybunał Konstytucyjny zakwestionował przepis stanowiący podstawę dochodzonego roszczenia. Uzasadniało to ocenę, że zachodził wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu art. 102 k.p.c., uzasadniający obciążenie strony powodowej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu jedynie w części.

Wniesione zażalenie w części zaskarżającej postanowienie o zasądzeniu kosztów zastępstwa radcowskiego przed sądem pierwszej instancji podlegało więc odrzuceniu, stosownie do art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹ i art. 373 k.p.c.

W pozostałej części zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw zostało oddalone na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.